

**Justyna Tworzydło, Magdalena
Tkaczyk, Kamila Turczyńska**

**Historia powstania nart : scenariusz
zajęć zintegrowanych dla klasy III**

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 1,
99-113

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Tworzydło Justyna
Tkaczyk Magdalena
Turczyńska Kamila

Historia powstania nart

Scenariusz zajęć zintegrowanych
dla klasy III

I. Temat bloku: W kręgu zimowych sportów.

II. Temat dnia: Historia powstania nart (historia narciarstwa).

III. Cele:

A. Ogólne

- wdrażanie do uważnego słuchania tekstu czytanego przez nauczyciela;
- kształtowanie zdolności budowania poprawnej wypowiedzi w mowie i w piśmie. Wzbogacanie słownictwa poprzez rozmowę, dyskusję, film oraz opis ilustracji;
- zapoznanie uczniów z historią powstania nart i narciarstwa;
- doskonalenie techniki rachunkowej na dodawanie i odejmowanie w zakresie 100;
- stwarzanie warunków do rozwoju zdolności manualnych, plastycznych i technicznych poprzez wypowiedzianie się w różnych formach plastycznych;
- wspieranie aktywności fizycznej poprzez zabawę ruchową, spacer.

B. Operacyjne

Uczeń:

- potrafi uważnie wysłuchać i zrozumieć treść listu czytanego przez nauczyciela;
- poprawnie tworzy własną wypowiedź, odpowiada na pytania nauczyciela;
- dzieli się swoimi przeżyciami, przedstawia swoje pomysły – uczestniczy w dyskusji;
- uważnie słucha opowiadania nauczyciela na temat historii nart;

Z praktyki

- zadaje pytania, ogląda prezentowane ilustracje – wypowiada się na ich temat;
- ogląda film edukacyjny – wypowiada się na jego temat;
- uzupełnia definicję nart i narciarstwa podanymi wyrażeniami;
- opisuje wygląd narciarza, dopasowuje nazwy do ilustracji;
- dopasowuje ilustracje do nazw dyscyplin związanych z narciarstwem;
- bierze udział w zabawach ruchowych;
- rozwiązuje krzyżówkę i odczytuje hasło;
- w miarę swoich możliwości dzieli się informacjami na temat sławnych sportowców;
- poznaje zasadę działania nart na podstawie filmu, wyjaśnień nauczyciela i „eksperymentu” podczas spaceru;
- rozwiązuje zadanie matematyczne zgodnie ze wskazówkami;
- uczestniczy w grupowej pracy plastycznej – tworzy kolaż.

IV. Metody pracy

- aktywizująco-twórcze;
- oglądowe;
- słowne.

V. Formy pracy

- indywidualna;
- zbiorowa;
- zespołowa.

VI. Środki dydaktyczne

list trzmiela – narciarza, filmy edukacyjne o historii nart i narciarstwa oraz „Jak to jest zrobione” – narty biegowe, ilustracje, projektor (rzutnik), laptop, zdjęcia sławnych sportowców, karty pracy, plakat narciarza, schemat, pocztówki, narty, świeca woskowa, smar, klej, nożyczki, kredki.

VII. Zapis tematu do dziennika

Uważne słuchanie ze zrozumieniem czytanego listu. Wspieranie rozwoju mowy, poprzez dyskusję, tworzenie własnych wypowiedzi. Zapoznanie z historią narciarstwa, opis sprzętu narciarskiego oraz dopasowywanie ilustracji do dyscyplin sportowych związanych z narciarstwem. Rozwiązywanie zadania matematycznego na dodawanie i odejmowanie w zakresie 100. Wykonanie wspólnej pracy plastycznej – kolażu. Zabawy ruchowe.

VIII. Przebieg zajęć

Cele operacyjne	Warunki pobudzające uczniów do aktywności	Zadania dla uczniów	Pytania problemowe	Obszar edukacji
Uczeń:		Uczniowie:		
Uważnie słucha listu czytanego przez nauczyciela	List Bruniego trzmiela – narciarza (załącznik 1)	Słuchają tekstu czytanego przez nauczyciela	– Proszę o uważne wysłuchanie listu od Bruniego	Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza
Uczestniczy w rozmowie na temat przeczytanego listu, stara się poprawnie budować swoją odpowiedź	List Bruniego trzmiela – narciarza (załącznik 1)	Tworzą swobodne wypowiedzi, dzielą się własnymi pomysłami i spostrzeżeniami, formułują własne odpowiedzi	– Jak myślicie, jaki będzie temat dzisiejszych zajęć?	Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza
Słucha krótkiego opowiadania nauczyciela na temat historii powstania nart/narciarstwa, zwraca uwagę na ilustracje	Ilustracje (załącznik 2)	Słuchają opowiadania nauczyciela	– Jak myślicie skąd się wzięły narty, jak powstały? – Do czego, Waszym zdaniem, służyły na początku narty?	Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza
Ogląda krótki film edukacyjny, dzieli się zapamiętanymi faktami i informacjami.	Film edukacyjny Patrz s. 106.	Oglądają film edukacyjny, wymieniają nazwy i wyrażenia, które udało im się zapamiętać, pytają o niezrozumiałe pojęcia itp.	– Jakie wyrażenia i nazwy zapadły Wam w pamięci po obejrzeniu filmu? – Jak dawniej nazywano narty? – Jak wcześniej nazywano narciarzy i dlaczego?	Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza

Z praktyki

Wspólnie z nauczycielem uzupełnia definicję nart oraz narciarstwa podanymi wyrażeniami, stosując ich poprawną formę	Karty pracy (załącznik 3)	Tworzą definicję nart na podstawie podanych wyrażeń.		Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza
Opisuje wygląd narciarza – strój, części sprzętu narciarskiego	Plakat narciarza (załącznik 4)	Nazywają części sprzętu i ubioru narciarza	– Z czego składa się sprzęt i strój narciarski? – Czy potraficie wymienić i nazwać te części? – Do czego potrzebne są kijki/gogle/buty/kombinezon/itp.?	Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza
Dopasowuje/ Podpisuje części sprzętu oraz ubioru narciarskiego podanymi wyrażeniami	Karty pracy (załącznik 4)	Dopasowują nazwy do ilustracji lub wpisują je w wyznaczonych miejscach		Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza
Przygląda się plakatowi ze schematem, poznaje nazwy rodzajów narciarstwa	Schemat (załącznik 5)	Zwracają uwagę na plakat, poznają nazwy dyscyplin narciarskich, dokonuje próby ich opisu	– Czy znacie dyscypliny sportowe/rodzaje sportów związane z nartami? – Potraficie je wymienić/nazwać/dopasować ilustracje do nazw?	Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza
Dopasowuje ilustracje do nazw dyscyplin narciarskich, uczestniczy w zabawie ruchowej	Schemat ilustracje dyscyplin narciarskich (załącznik 5)	Wskazują ilustracje odpowiednie do nazw dyscyplin narciarskich, improwizuje i naśladuje pozycje i ruchy narciarza	– Czy ktoś z Was potrafi jeździć na nartach? – Potraficie pokazać, jak zachowuje się narciarz na stoku	Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza

Wspólnie z nauczycielem rozwiązują krzyżówkę oraz odczytują hasło, wpisuje je w odpowiednie miejsce	Karta pracy (załącznik 6) Ilustracja Leszka Pawłowskiego	Rozwiązują krzyżówkę, odczytują hasło, rozmawia na jego temat	– Czy słyszeliście wcześniej o Leszku Pawłowskim?	Wychowanie fizyczne Edukacja polonistyczna Matematyka Edukacja przyrodnicza
Wymienia, opowiada, rozmawia o sławnych sportowcach w dziedzinie narciarstwa	Ilustracje, zdjęcia współczesnych sławnych sportowców (załącznik 7)	Swobodnie tworzą własną wypowiedź, dzielą się własnymi wiadomościami, słuchają wypowiedzi innych	– Potraficie wymienić kilku sportowców związanych z narciarstwem	Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza
Poznaje mechanizm działania nart na podstawie filmu, wyjaśnięć nauczyciela oraz krótkiego doświadczenia	Film „Jak to jest zrobione”, materiały potrzebne do doświadczenia (załącznik 8)	Oglądają krótki film, dzielą się swoimi wrażeniami, pytają o niezrozumiałe pojęcia, słuchają wyjaśnień nauczyciela.	– Jak myślicie z jakich materiałów wykonane są narty?	Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza
Uczestniczy w doświadczeniu, śledzi jego przebieg, próbuje sformułować wniosek	Materiały potrzebne do doświadczenia przeprowadzonego na świeżym powietrzu (narta, smar bądź świeca woskowa, śnieg) (załącznik 8)	Biorą udział w doświadczeniu – obserwują, działają, w miarę swoich możliwości formułują wnioski.	Pytania: załącznik 8	Edukacja polonistyczna Edukacja przyrodnicza
Wspólnie z nauczycielem rozwiązują zadanie matematyczne zgodnie ze wskazówkami	Karty pracy (załącznik 9)	Wykonują działania matematyczne, porządkują wyniki w kolejności rosnącej, wspólnie z nauczycielem odczytują hasło – rymowanąkę		Matematyka Edukacja przyrodnicza Edukacja polonistyczna Edukacja muzyczna

Z praktyki

Bierze udział w tworzeniu kolażu, podaje propozycję tytułu, a następnie uczestniczy w głosowaniu	Zdjęcia, ilustracje, pocztówki, klej, mazaki, nożyczki, duży karton (załącznik 10)	Działają w zespole, tworzą kolaż, nadają mu tytuły, uczestniczą w głosowaniu na najlepszy tytuł.	– Jak można zatytułować nasz wspólny kolaż?	Edukacja przyrodnicza Edukacja plastyczna Edukacja polonistyczna
--	--	--	---	--

I. Podsumowanie zajęć

Uczniowie podają kilka propozycji tytułów dla utworzonego kolażu, następnie odbywa się głosowanie na najlepszy tytuł, który zostanie umieszczony nad projektem.

II. Ocena aktywności uczniów

Wystawa prac plastycznych. Omówienie ćwiczeń i sprawdzenie poprawności wykonywanych przez uczniów zadań w kartach pracy. Samoocena uczniów.

Załącznik nr 1. List narciarza – trzmiela

Witam, mali narciarze!

Nazywam się Brumsi i jestem narciarzem-trzmiel! Pewnie zastanawiacie się, jak to możliwe, że trzmiel jeździ na nartach. Właśnie w tym celu postanowiłem napisać do Was krótki list.

W zasadzie jako trzmiel nie powinienem w zimie latać, ale ja po prostu wolę jeździć na nartach niż zbierać nektar z kwiatów! A to dlatego, że pewnego dnia, szukając nektaru i kwiatków, przyleciałem do doliny Gosau. Znalazłem tu tyle nektaru, że z powodu moich ciężkich toreb – które mam przy nóżkach i zbieram do nich nektar – nie mogłem prawie latać.

Niestety, zupełnie zapomniałem o godzinie i zrobiłem się bardzo zmęczony. Usiadłem więc na bardzo dużym i grubym kwiatku i zasnąłem. Ponieważ byłem bardzo zmęczony spałem zbyt długo a obudziłem się, bo zaczynał padać już śnieg i kwiatek, na którym siedziałem wytłumaczył mi, że chciałby już wreszcie schować się pod ziemię na zimowy sen. I musiałem poszukać sobie innego miejsca do spania.

Próbowałem lecieć dalej, ale gdy mocno pada śnieg, trzmiel nie potrafi latać. Zrozpaczony zacząłem płakać, aż tu nagle pojawił się niedźwiadek i zapytał, co mi się stało. Bruno, tak nazywał się ten miły miś, oczyścił mi skrzydelka i pokazał, jak poruszać się do przodu na śniegu... a mianowicie na nartach!

I jazda na nartach spodobała mi się! Jeździłem coraz szybciej i zacząłem się zakładać z niedźwiadkiem Bruno i jego kolegą narciarzem, liskiem Fuxi, kto będzie pierwszy na mecie. I tak nastąpiła zima, a ja ciągle byłem w Gosau. Trochę tęskniłem na pięknym, ciepłym domkiem trzmie-la, ale Fuxi i Bruno wybudowali dla mnie wspaniały zamek ze śniegu, a ja odnalazłem w nich kochanych przyjaciół. Od tamtych czasów nazywają mnie Brumsi, narciarz-trzmie-l.

Mam nadzieję, że swoją krótką wiadomością zachęciłem Was do poznania ciekawej historii nart, narciarstwa, a przede wszystkim do tego, aby uprawiać sport zimą! W następnym liście opowiem Wam o moich przyjaciółkach – niedźwiadku Bruno i lisku Fuxi, więc czekajcie cierpli-wie i w pełni korzystajcie z zimowych ferii.

Pozdrawiam Was serdecznie,
Brumsi, narciarz-trzmie-l

<http://www.dachstein.at/pl/winter/rodziny/opowiadania-brumsi/brumsi-detail/article/brumsiland-news-1/> (dostęp: 15.03.2013)

Załącznik nr 2. Historia narciarstwa

Narciarstwo jest jedną z dyscyplin sportowych, która polega na wykorzystaniu sprzętu narciarskiego (nart i kijków) w celu przemieszczania się lub wykonywania ewolucji na śniegu. (zdjęcie nart i kijków)

Najstarsze narty, które znaleziono w Szwecji pochodzą z epoki kamiennej. Mają ponad 3500 lat. Służyły wówczas do chodzenia po śniegu, a powstały w epoce kamiennej.

Pierwszy znany przypadek stosowania nart w innych celach miał miejsce około tysiąca lat temu za sprawą króla Vikingów, Haralda (1046-1066). Władca ten uważał narty nie tylko jako narzędzie do polowania czy przemieszczania się, ale także jako rozrywkę dla arystokracji. (zdjęcie Haralda)

Pierwsza wytwórnia narciarska powstała w Norwegii w 1886.

Narciarstwo w Polsce ma ponad stuletnią historię i jest jedną z form rekreacji.

Prawdziwy początek narciarstwa w Polsce nastąpił w 1894 roku, kiedy to Stanisław Barabasz, przywiózł do Zakopanego nieznane tu przedtem narty i zaczął propagować jazdę na nich. (zdjęcie Stanisława Barabasza)

Nowa forma spędzania wolnego czasu szybko zyskiwała zwolenników i z roku na rok na polskich stokach pojawiało się coraz więcej narciarzy. Wraz z rozwojem narciarstwa do naszego kraju docierały liczne nowinki technologiczne i powstawała niezbędna infrastruktura – koleje linowe i wyciągi narciarskie.

Pierwszą górską koleją linową (1908 r.) była kolej na Wetterhorn w Szwajcarii.

Z praktyki

Pierwszy wyciąg narciarski zwany był wyciągiem saniowym powstał w 1924 r. również w Szwajcarii.

Kolejnym wyciągiem znanym również w Polsce jest wyciąg orczykowy to patent szwajcarsko-niemiecki z 1934 roku.

Inżynier Jean Pomagalski wynalazł w roku 1935 roku wyciąg talerzykowy to wynalazek inżyniera. Obydwa typy wyciągów szybko przyjęły się w krajach alpejskich, a w ciągu kilku lat wyewoluowały w kierunku tzw. wyciągu krzeselkowego, a później gondolowego. (zdjęcia starych i nowych wyciągów narciarskich)

W Polsce przełomowy moment nastąpił 26 lutego 1936 roku. W tym dniu na Myślenickie Turnie dotarł pierwszy wagonik z pasażerami. Na Kasprowym Wierchu pasażerowie pojawili się w niedzielę 15 marca 1936 roku. Budowa kolei trwała 227 dni, co stanowiło ówczesny rekord świata. Obydwa odcinki kolei miały łącznie 4290 m długości, a mieszczące po 33 pasażerów wagony mogły przewozić w każdym kierunku do 180 os/godz. (zdjęcie kolejki z Kasprowego Wierchu).

Obecnie w Polsce w wielu miejscowościach narciarze mogą korzystać z nowej infrastruktury, która się stopniowo rozwija.

1. Film edukacyjny o historii narciarstwa, <http://www.youtube.com/watch?v=zTE7nO7o7I4>

2. Film o historii nart i narciarstwa, <http://www.youtube.com/watch?v=eCDhm1n1JwA>

3. Film „Jak to jest zrobione?” http://www.youtube.com/watch?v=4S7_qVMMAxI

Informacje zaczerpnięto również z Wikipedii

Załącznik nr 3. Wyrażenia do utworzenia definicji nart oraz narciarstwa

Uzupełnij definicję nart oraz narciarstwa, wykorzystując podane słownictwo. Pamiętaj o odmianie podanych wyrazów tam, gdzie jest to konieczne!

Narty to ....., ... płozy, mocowane do nóg za pomocą..... i wiązań, które umożliwiają.....po powierzchni.....

Narciarstwo to ....., polegająca na przemieszczaniu się lub wykonywaniu ewolucji za pomocą..... czyli nart, kijków.

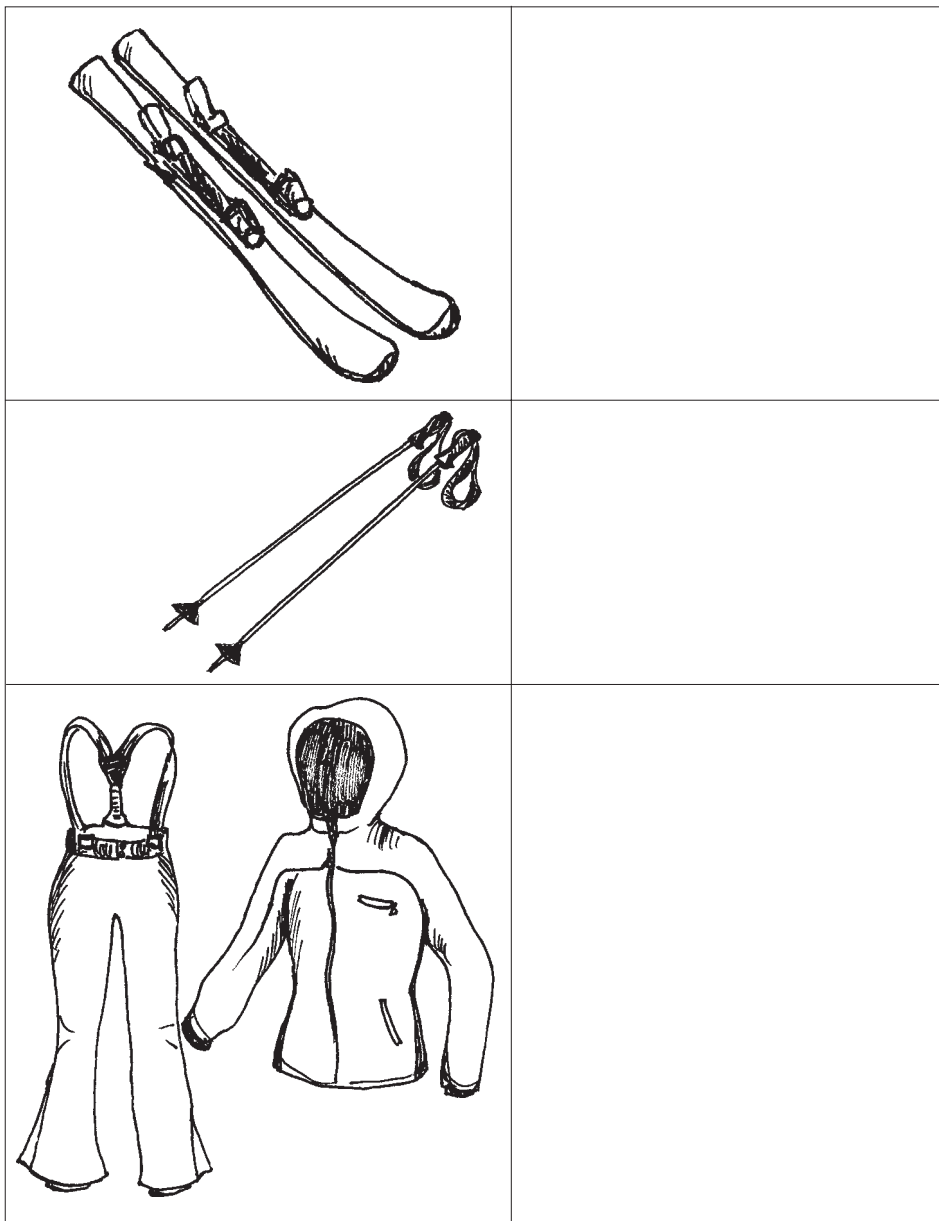
Dyscyplina ta posiada kilka odmian np: narciarstwo alpejskie, narciarstwo klasyczne, narciarstwo na trawie, narciarstwo szybkie.

dyscyplina sportowa, sprzęt narciarski

Załącznik nr 4. Sprzęt narciarski

CZĘŚCI SPRZĘTU NARCIARSKIEGO	NAZWA
	
	
	

Z praktyki

kask narciarski

buty narciarskie

kombinezon narciarski (kurtka i spodnie narciarskie)

rękawice

gogle narciarskie

kijki narciarskie

narty

SPRZĘT NARCIARSKI

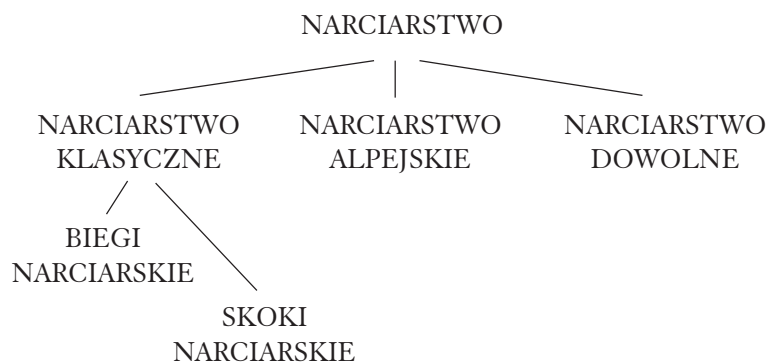
Sprzęt narciarski składa się z:.....
.....
.....
.....
.....

Z praktyki

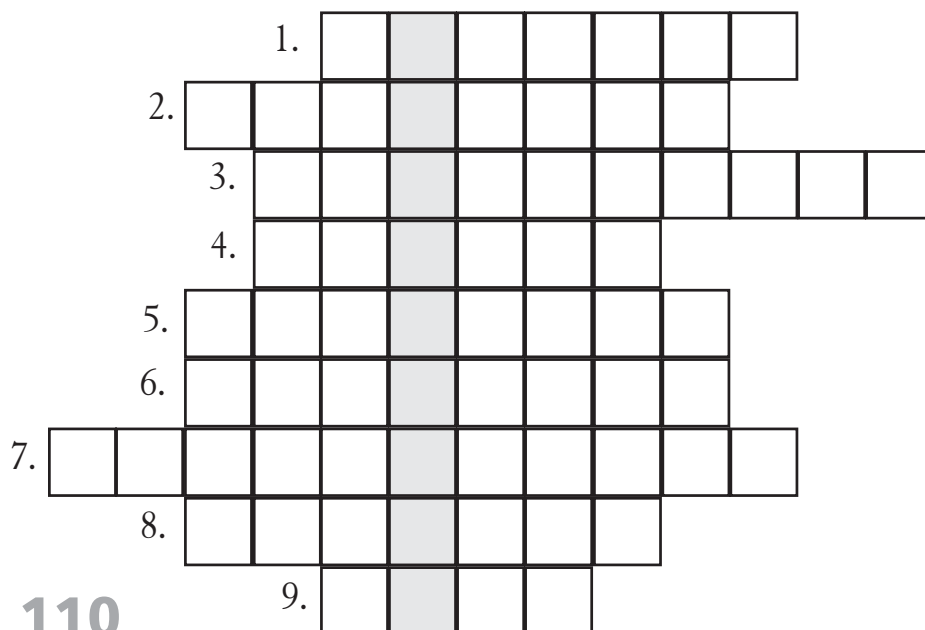
Załącznik nr 5. PLAKAT

Wskazówka: Ilustracje dyscyplin sportowych związanych z narciarstwem, z podpisami (poniżej zamieszczamy schemat i napisy bez zdjęć, które trzeba zdobyć we własnym zakresie)

Załącznik nr 6. Krzyżówka

Rozwiąż krzyżówkę i odczytaj hasło, a poznasz nazwisko pierwszego polskiego skoczka narciarskiego.

1. Ludzie uprawiający sporty zimowe w trosce o swoje bezpieczeństwo używają odpowiedniego ... .
2. Stanisław ... przywiózł do Zakopanego nieznaną wcześniej nartę i zaczął propagować jazdę na nich.
3. Pierwsza górską kolejką linową i pierwszy wyciąg narciarski (saniczkowy) powstał w ... .
4. Nazwisko najbardziej znanego byłego skoczka narciarskiego.
5. Zimowa stolica Polski.
6. Tam narodziły się skoki narciarskie.
7. Narty zjazdowe są przeznaczone do narciarstwa ... .
8. Narciarz – trzmiel zaprzyjaźnił się z niedźwiadkiem i ... .
9. Ulubiona pora roku narciarzy.

ODPOWIEDZI:

1. sprzętu, 2. Barabasza, 3. Szwajcarii, 4. Małysz, 5. Zakopane, 6. Norwegia, 7. alpejskiego, 8. liskiem, 9. zima

Rozwiązanie:

Pierwszy polski skoczek narciarski to Leszek .....

Załącznik nr 7. Sławni narciarze

Ilustracje wybranych sławnych sportowców np. Justyna Kowalczyk, Adam Małysz, Kamil Stoch)

Załącznik nr 8. Dlaczego narty zjeżdżają?

Mechanizm działania nart (film o produkcji nart oraz słowne wyjaśnienie lub eksperyment przeprowadzony na świeżym powietrzu)

Narty „ślizgają się” po powierzchni śniegu, ponieważ ciepło wytworzone tarcieniem nart powoduje, że topi się śnieg znajdujący się bezpośrednio pod nartą, co wytwarza bardzo cienką warstwę wody, na powierzchni której mogą ślizgać się narty. Specjalne smary, które są używane do smarowania nart, obniżają temperaturę topnienia śniegu znajdującego się w styczności z nartą, ułatwiając tworzenie warstwy wody. Narty montowane są do butów narciarskich za pomocą specjalnych wiązań.

OPIS DOŚWIADCZENIA

Nazwa doświadczenia: Mechanizm działania nart

Cele doświadczenia:

1. Nabywanie umiejętności obserwacji zjawisk i dokonywanie ich opisu.
2. Uczestnictwo w eksperymencie, dochodzenie do wniosków, wyników doświadczenia.

Z praktyki

---

3. Rozbudzanie zainteresowań przyrodniczo-społecznych z zakresu technologii.

4. Poznanie zasady działania nart.

Materiały potrzebne do doświadczenia: narty, świeca woskowa lub smar, śnieg.

Opis doświadczenia:

1. Nauczyciel bierze do ręki nartę niepotartą smarem – uczniowie przyglądają jej się, sprawdzają, jaka jest w dotyku (na powierzchni do jazdy), zastanawiają się, czy ta narta szybko i sprawnie będzie przesuwana się po śniegu.

2. Uczniowie przesuwają nartą po śniegu – opisują, jak się „ślizga po śniegu”, starają się zapamiętać te cechy.

3. Nauczyciel naciera nartę smarem lub świecą, uczniowie zastanawiają się, czy tym razem narta będzie poruszać się szybciej.

4. Uczniowie pocierają nartą o śnieg – opisują, jak się „ślizga”, porównują ten ruch z poprzednim.

5. Nauczyciel wyjaśnia, zadaje pytania kluczowe, uczniowie zgłaszają swoje pomysły, nauczyciel wyjaśnia pojęcia.

6. Wspólnie z nauczycielem uczniowie formułują wnioski:

– im mniejsze tarcie, tym większa szybkość;

– aby zmniejszyć tarcie, stosuje się smarowanie nart odpowiednim do własności nart smarem;

– w warunkach domowych, zamiast smaru można użyć świecy;

– im większa powierzchnia narty, tym mniejszy nacisk na podłoże (śnieg), co daje mniejsze tarcie (szybkość ślizgu nart zwiększa się).

7. Nauczyciel zachęca uczniów do zbadania tego zjawiska razem z rodzicami na stoku narciarskim, podczas ferii.

Pytania:

1. Jak myślicie, dlaczego narty ślizgają się po śniegu?

2. Jakie znaczenie ma zastosowanie smaru, wosku do smarowania nart?

3. Co się może stać, jeżeli narty nie będą natarte specjalnym smarem?

4. Czy waga narciarza ma wpływ na szybkość „poślizgu” nart?

5. Jak myślicie, czy długość – wielkość powierzchni narty ma wpływ na jej szybkość?

6. Czy postawa/ułożenie ciała narciarza wpływa na jazdę na nartach?

7. Dlaczego skoczkowie narciarscy pochylają się do przodu w czasie skoku, trzymają ręce wzdłuż tułowia?

8. Czy strój skoczka narciarskiego wpływa na jego skok?

Załącznik nr 9. Zadanie matematyczne

Oblicz działania. Uporządkuj wyniki rosnąco, a następnie odczytaj powstały wiersz o nartach w odpowiedniej kolejności.

$17 + 23 =$	$81 - 11 =$
$16 + 51 =$	$65 - 14 =$
$45 + 13 =$	$100 - 88 =$
$78 + 22 =$	$92 - 11 =$
$48 + 18 =$	$59 - 12 =$

Wyniki uporządkowane w kolejności rosnącej:.....

.....

.....

Wytnij paski z wersami rymowanki, a następnie ułóż w kolejności rosnącej i odczytaj.

12 Nogi dwie	66 kask na głowie,
47 Zjeżdżać z górki	40 i narty dwie.
58 W rękach kijki,	81 słońce nie
100 oślepi cię.	70 przydadzą się,
51 świetnie jest.	67 gogle też

Załącznik nr 10.

Przygotuj przykładowe ilustracje, pocztówki do utworzenia kolażu